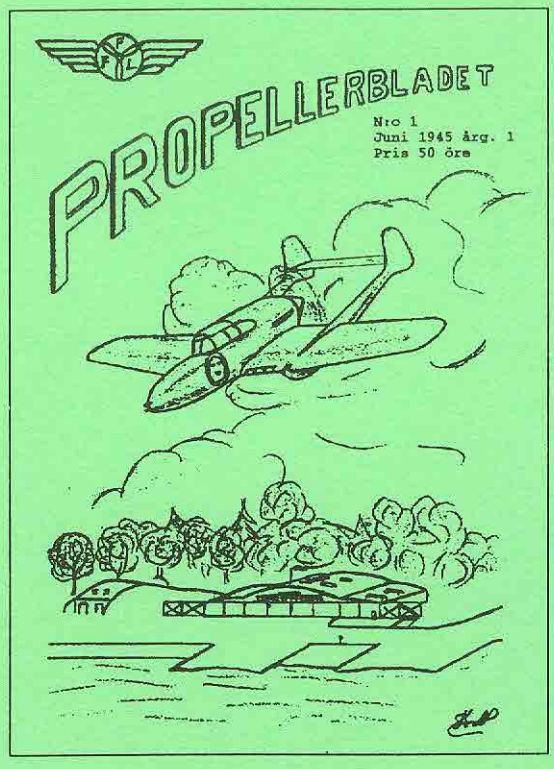
PROPELLERBLADET

Organ för FFVs kamratförening

Nr 61 Årgång 50

Första numret av Propellerbladet kom ut i juni 1945

Ansvarig utgivare var 4307 Sigvard Hansson

1999

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: Leif T Larsson

I redaktionen ingår: Styrelsen

Föreningens styrelse:

* Ordförande: 6336
  Leif T Larsson, Bergsunds Strand 23, 117 38 Stockholm. 08-84 99 34
* V ordförande: 6060
  Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 48 Arboga. 0589 - 132 14
* Kassör: 5746
  Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 31 Arboga. 0589 - 135 48
* Sekreterare: 5858
  Åke Tedesjö, Bakbordsvägen 14, 724 76 Västerås. 021 - 35 44 06
* Ledamot: 4929
  Karl Gardh, Anders Johanssonsg 22K, 732 47 Arboga. 0589 - 139 14
* KFUK-KFUMs representant: 5524
  Roland Rehnbäck, Iduns Väg 6, 723 55 Västerås. 021 - 206 30
  Adjungerad
  Larsowe Roman, Råbykorset 38, 724 69 Västerås. 021 - 35 86 91
* Suppleant: 5325
  Jan Welin, Vretvägen 35, 732 32 Arboga. 0589 - 136 49
* Suppleant: 5716
  Per Åke Angelöv, Grindgatan 50, 589 23 Linköping. 013 - 15 12 02

Medlemsavgiften för år 2000 är 50:- (Femtio kronor)

Postgiro 34 02 04 - 7

Hemsida: http://home.bip.net/ake.tedesjo/

Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening

GOD JUL ALLA KAMRATER!

Det sista året på detta årtusende är snart till ända. Ni har väl inte kunnat undgå oron och hysterin inför alla ofullständiga datasystem. Tänk om jordrotationen styrdes av någon programvara från ex Microsoft då skulle det verkligen finnas anledning till panik. Nu är det ju faktiskt bara ett byte av veckodag som vi kan göra till ett festlig kväll!

Ett längre festtillfälle blir det vid vår kamratträff och tillhörande årsmöte den 27-28 maj. På Lövudden och förhoppningsvis Johannisberg igen som blev så uppskattat senast. Mer därom längre fram i bladet.

Livet rullar på och vi fortsätter hålla FFVs kamratförening levande in i nästa årtusende.

Gott Nytt Millennium

Styrelsen

Förutseende Flygvapen Fostrar Flygmekaniker

Följande artikel är hämtad från tidningen "Flygning" nr 14 1942.

Vid flygvapnets lärlingsskola i Västerås få tjugo lyckliga pojkar fullständig och kostnadsfri utbildning i flygmekanikerns yrke

Såsom ett led i planerna för stärkandet av det svenska flygvapnet ingår ett utökande av antalet flygverkstäder och en utbyggnad av de redan befintliga.

För att kunna fylla det härigenom uppkommande behovet av specialutbildade yrkesarbetare, har flygvapnet inrättat en egen yrkesskola, "Lärlingsskolan för yrkesarbetare till flygvapnets flygverkstäder".

Denna skola, som är förlagd till Västerås, sorterar direkt under Kungl. flygförvaltningen och intar en till flygvapnets övriga skolor fullt fristående ställning. Organiserandet av lärlingsskolan har skett efter delvis nya principer. Såväl skolans föreståndare och personal som dess elever äro nämligen civilanställda, vilket hittills icke varit fallet vid någon av flygvapnets övriga skolor.

Såsom elever vid denna lärlingsskola antagas ynglingar i åldern 15-16 år. Under lärotiden, som omfattar 4 år, utbildas lärlingarna till flygplanmontörer, flygmotormontörer och dylikt.

För att vinna inträde vid lärlingsskolan fordras genomgången 7-årig folkskola. Till följd av det stora antalet inträdessökande och med hänsyn till att den teoretiska undervisning, som meddelas vid skolan, kräver någorlunda goda förkunskaper, ha emellertid fordringarna på betygen hittills varit ganska höga, vilket i synnerhet gällt de teoretiska betygen. Betygen i slöjd och teckning ha å andra sidan tagits till grund för ett första bedömande av de inträdessökandes anlag för praktiskt arbete. Även om stor vikt fästes vid betygen äro de dock icke

avgörande vid bedömandet av de sökandes meriter.
Till verkstadspraktik och yrkesutbildning tages nämligen stor hänsyn.

De ynglingar, som söka anställning såsom lärlingar och som uppfylla fordringarna i ovannämnda hänseenden uttagas till inträdesprövningar, varigenom ett tillförlitigt bedömande av deras kvalifikationer blir möjligt.

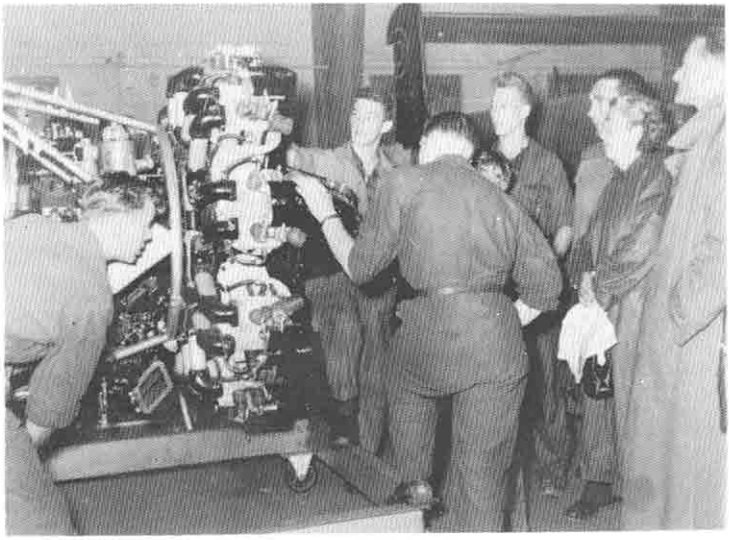
De 4 första månaderna av lärotiden räknas som prövotid, under vilken de preliminärt antagna elevernas anlag och lämplighet för det flygtekniska yrket ingående prövas.

För ernående av enhetlig utbildning och ett rättvist bedömande av lärlingarnas kunskapar i verkstadsarbete såväl under prövotiden som under utbildningens senare skeden, få samtliga lärlingar förfärdiga samma arbeten, de s.k. lärlingsarbetena, vilka betygsättas med hänsyn till noggrannhet vid utförandet och använd tid för tillverkningen.

I de teoretiska ämnena anordnas givetvis också prov under hela utbildningstiden.

Efter prövotidens utgång skiljas de lärlingar, som visat sig mindre lämpliga för fortsatt utbildning, från undervisningen.

Den praktiska undervisningen är under det första året gemensam för samtliga lärlingar, som tillhöra första årskursen och avser att bibringas grundläggande färdigheter i bänkarbete, svarvning och fräsning etc. Efter första utbildningsårets slut indelas lärlingarna i s.k. specialgrupper, varefter fackutbildningen tar sin början.

I den praktiska undervisningen ingår även, i mån av tillgång på lämpliga arbetsobjekt produktivt arbete, vid vars utförande lärlingarna bli i tillfälle att tillämpa de färdigheter, som erhållits genom tillverkandet av de tidigare nämnda lärlingsarbetena. Dessa arbeten av produktiv art, utföras huvudsakligen för flygverkstädernas behov.

All såväl praktisk som teoretisk undervisning är under de två första åren förlagd till lärlingsskolan. Under tredje och fjärde åren erhålla lärlingarna däremot praktisk utbildning vid de centrala flygverkstäderna. Den teoretiska undervisningen upphör i och med

utgången av tredje utbildningsåret, Under det sistnämnda året skola eleverna deltaga i vissa kvällskurser vid teknisk skola.

Med hänsyn till ändamålet med utbildningen ha 40 timmar per vecka anslagits till verkstadsarbete, medan undervisningen i teoretiska ämnen endast omfattat 8 timmar per vecka. Elevernas behov av motion blir tillgodosett dels genom en timmes obligatorisk gymnastik per vecka, dels genom sport och idrott under fritiden.

Undervisningen vid skolan är avgiftsfri Dessutom erhåller eleverna under de två första åren av lärotiden fri kost och inkvartering. De erhålla vidare en mindre timpenning, men få själva svara för vissa personliga utgifter, såsom för viss skolmateriel, tvätt och dylikt.

Från och med det tredje utbildningsåret utgår avlöning till lärlingarna enligt för flygverkstäderna gällande kollektivavtal. Förmånen av fri kost och logi upphör däremot.

Rekryteringen av lärlingar har i huvudsak skett från de orter, där flygverkstäder f.n. äro belägna eller i framtiden komma att förläggas. Denna plan för uttagning av lärlingar medför bl. a. den fördelen att ynglingarna efter avslutad utbildning, då deras anställning vid flygverkstäderna skall börja, ha utsikter att bli placerade vid den inom hemorten belägna verkstaden.
Som en följd av att rekryteringen av lärlingar sker från praktiskt taget alla delar av landet är det omöjligt för de flesta eleverna att under utbildningstiden bo i sina resp. hem. Med hänsyn härtill och på grund av att de under de två första åren skola åtnjuta kostnadsfri inkvartering och bespisning är skolan anordnad som internat under första och andra utbildningsåren.

Vid inrättandet av sitt elevhem sökte skolan att i största möjliga utsträckning sörja för lärlingarnas trivsel och möjligheter till omväxlande fritidssysselsättning.

I dessa strävanden synes skolan också ha lyckats genom att förlägga elevhemmet till den utanför Västerås, intill Mälaren vackert belägna gården Johannisberg. Förläggningens läge intill sjön erbjuder naturligtvis stora möjligheter till bad, fiske och roddsport under sommaren samt skridskoåkning under vintern. Terrängen omkring elevhemmet lämpar sig utmärkt för såväl skidåkning som terräng- och orienteringslöpning, varför möjligheter till sport och friluftsliv äro goda.

Härtill bidrager naturligtvis också den fotbolls- och idrottsplan, som finnes i omedelbar närhet av elevhemmet. Utsikterna för eleverna att få deltaga i glidflygning, som utgör en favoritsport framför andra, äro också de största tänkbara, då det fält, dit Västerås flygklubb vanligen brukar förlägga utbildningen i glidflygning, är beläget alldeles intill elevhemmet.

Tack vare att Västerås flygklubb kunnat ställa instruktörer till förfogande har der vidare blivit möjligt för eleverna att få deltaga i byggandet av glid- och segelflygplan, ett arbete, som ger lärlingarna grundläggande insikter om flygplanens konstruktion, varjämte det verkar befrämjande på elevernas intresse för utbildningen i dess helhet.

Utsikterna att på förmånliga villkor erhålla utbildning i ett yrke, som i högsta grad har framtiden för sig och som ger sina utövare goda förtjänstmöjligheter, har medfört att antalet sökande till skolan varit synnerligen stort.

Bidragande orsaker härtill ha naturligtvis också varit det stora intresse, de flesta ynglingar hysa för allt som har samband med flygmaskiner.

Vid senaste antagning av 20 lärlingar inkomma sammanlagt omkring 400 ansökningar till skolan, trots att arbetsförmedlingarna, vilka samarbeta med skolan under rekryteringarna, hade företagit en tämligen omfattande första gallring.

Med anledning av att några nya lärlingar icke komma att antagas vid skolan förrän i juni månad 1943, mottagas f.n. inga ansökningar. I god tid före nästa kurs komma erforderliga upplysningar om ansökningstid och dylikt att lämnas i dagspressen.

Prospekt

Ni som har tappat bort skolans prospekt kan nu läsa igenom denna avskrift från ett prospekt från 1948 och se om ni känner igen er.

FLYGFÖRVALTNINGENS VERKSTADSSKOLA
VÄSTERÅS
TELEFON. 36354
POSTGIRO, 183085

Vid Flygförvaltningens Verkstadsskola, Västerås, utbildas flygplanmontörer, flygmotormontörer och instrumentmakare för flygverkstäderna.
Utbildningen omfattar 4 år och är kostnadsfri.
Som elever vid skolan antagas ynglingar i åldern 15 - 16 år.
För att vinna inträde vid skolan fordras att ha genomgått fullständig folkskola.

Den praktiska och teoretiska undervisningen är under de 2 första åren förlagd till verkstadsskolan i Västerås. Utbildningen omfattar under denna tid 48 timmar per vecka, varav 38 timmar äro anslagna för den praktiska och 8 timmar för den teoretiska undervisningen samt 2 timmar för gymnastik. Utbildningen i yrkesarbete är under det första året gemensam för samtliga elever och avser att bibringa grundläggande kunskaper i bänk- och maskinarbete.

Efter första läroårets slut indelas eleverna i s k specialgrupper, varefter fackutbildningen börjar.

Under tredje och fjärde åren förlägges den praktiska utbildningen till de centrala flygverkstäderna i Malmslätt, Västerås och Arboga.

Skolan är under de två första åren av lärotiden inrättad som internat. Eleverna erhålla under denna tid kost och inkvartering kostnadsfritt samt åtnjuta dessutom en mindre timpenning, vars storlek framgår av följande tabell.

Under första halvåret 12 öre/timme. Under tredje halvåret 18 öre/timme
Under andra halvåret 15 öre/timme. Under fjärde halvåret 21 öre/timme
Eventuellt komma dessa belopp att något höjas från den 1 juli 1948.

Kostnaderna för viss skolmateriel, för tvätt och skolagning samt andra personliga utgifter, ävensom kostnader för de skador och förluster, som eventuellt åsamkas skolan genom vårdslöshet från elevernas sida, skola bestridas av eleverna.

Från och med tredje utbildningsåret utgår avlöning enligt kollektivavtal såsom till övriga arbetare.
I enlighet med detta avtal åtnjuta eleverna under tredje och fjärde läroåren timlön, varierande mellan 125 - 175 öre/timma.

Vid kontraktets undertecknande insätter Kungl flygförvaltningen för elevens räkning ett belopp av 100 kronor på postsparbanksbok.
Detta belopp tillika und ett tillägg beräknat efter 2 öre per avlönad timme, under den tid, han varit placerad vid Flygförvaltningens Verkstadsskola i Västerås, tillfaller eleven såsom gratifikation, då han genomgått den fulla lärotiden. Slutar eleven före lärotidens utgång, går han miste om denna gratifikation.
Elev erhåller, sedan han efter utbildningstidens slut under 3 år innehaft anställning vid flygvapnets verkstäder, en gratifikation av 240 kronor.

Av lärotiden räknas högst 4 månader som prövotid, under vilken elevernas, anlag och lämplighet för yrket ingående prövas. Under prövotiden skiljas de elever från skolan, vilka visat sig mindre lämpliga för utbildningen. Resan från skolan till hemorten sker i sådant fall på skolans bekostnad.

De ynglingar, vilka antagas som elever, äro skyldiga att ställa sig till efterrättelse vid skolan gällande ordningsföreskrifter.
Kontrakt upprättas mellan Kungl flygförvaltningen och eleverna.
Efter avslutad utbildning avses eleverna erhålla anställning vid någon av flygvapnets verkstäder.

Elever antagas vid skolan tills vidare en gång varje år.
Utbildningen för nyantagna elever börjar omkring den 1 aug.
Ansökan att bli antagen som elev skall avfattas å särskild ansökningsblankett, som erhålles efter hänvändelse till någon av de länsarbetsnämnder eller arbetsförmedlingar, som enligt meddelande i dagspressen tillhandahålla sådana blanketter.
Ansökan skall insändas till vederbörande länsarbetsnämnd eller arbetsförmedling inom tid, som angives av länsarbetsnämnden resp arbetsförmedlingen.
Ytterligare upplysningar kunna erhållas av föreståndaren för Flygförvaltningens Verkstadsskola, Västerås, tel 36354.

Utrustningslista för eleverna vid Verkstadsskolan.

Obligatorisk utrustning:	Önskvärd utrustning:
Klädespersedlar:	
3 omg arbetskläder (overall eller	1 par grova skor (pjäxor)
blåbyxor och blåställ)	1 par lätta skor (lågskor)
1 par arbetsskor	2 par sportstrumpor
4 par strumpor	3 omg underkläder
1 st överrock (trenchcoat)	2 st arbetsskjortor
näsdukar	1 st sticktröja
2 st pyjamas eller nattskjorta	1 st vindtygsjacka
1 st gymnastiktröja	1 st halsduk
1 par idrottsbyxor	1 st kostym
1 par gymnastikskor	1 par vantar eller handskar
1 par tofflor	slips
1 par badbyxor	mössa

	1 par sportbyxor
Toilettartiklar:	anteckningsbok, pennor och
3 st handdukar	radergummi
tvål och tvåletui	kniv
tandborste och tandkräm	passare
klädborste	läroböcker i matematik och
skoborste och skokräm	modersmål
förvaringspåse för smutskläder	idrottsutrustning (skidor, skridskor)
Övrig utrustning:	termosflaska
cykel	ryggsäck

Anm. Överdragskläder av flygvapnets modell liksom undervisningsmaterial kunna anskaffas genom skolans försorg.

FFVKs kamratträff med årsmöte år 2000

Nästa år, nollornas år, är det åter igen dags för träff med tillhörande årsmöte. Dagarna vi bestämt är 27 och 28 maj 2000.

Något program är i dagsläget inte klart så det återkommer vi till i inbjudan som skickas ut på vårkanten. Vi hoppas dock få tillfälle att hålla utställningen än en gång på Johannisberg och då redan från lördagen. En del har ni kanske sett men vi har alltid en del material som tidigare inte visats. På söndagen sedvanligt korum, fika och avslutande middag på Lövudden där restaurang och hotellrörelsen nu är i ny och privat regi. Årsmötet blir också troligen på Lövudden.

Hur det blir med skolan är i dagsläget inte klart men vi har bra kontakt med kommunen så vi hoppas på det bästa.

Har ni förslag eller önskemål så hör gärna av er så gör vi vad vi kan för att förverkliga dem. Vi arbetar ju för ert bästa!

Några klasser har ju möjlighet till jämnt firande. Men ni övriga, ta också chansen till en höjdpunkt och möt upp till klassträffar redan på lördagen.

I idrottens omklädningsrum brukar man ju skoja om att kamratanda är det samma som fotsvett. Men vi vet att kamratanda är mycket, mycket, mer!

Välkomna!

Till dagarna två i minnenas tecken

Lördagen den 27 och söndagen den 28 maj

Utblickar från KFUK-KFUM på Lövudden

Då är det åter dags för utblickar från Lövudden. De hotfulla mörka molnen jag nämnde om i förra Propellerbladet visade sig vara storm- och ovädersmoln. Tack och lov gick det hela över relativt snart, detta efter fint arbete av styrelsen, arbetsgrupperna och enskilda medlemmar.

Vad har då hänt under den delen av året som har gått? Det var extra medlemsmöte i februari för att välja valberedning och bestämma om budgeten och medlemavgiften för 1999, som vi inte lyckades med i november 1998. Föreningen blev tyvärr tvungen att sälja hela Lövuddenanläggningen till Västerås Stad för att rädda föreningen från konkurs och nedläggning. Vi har sedan fått köpa tillbaka alla byggnader på Lövudden för en symbolisk summa. Dessutom upprättades flera förmånliga delavtal med Västerås Stad, om bland annat nyttjanderätten av markområdet i sin helhet och tomträtt i närheten av alla byggnader.

Det hölls ett näst intill "stormigt" årsmöte den 15 april med anledningen av försäljningen.
Mötet blev för föreningen historiskt i flera avseenden. Det fanns inga nya kandidater till de lediga styrelseplatserna. Till slut lyckades vi dock att välja ordförande och vice ordförande. För första gången i föreningens historia fick vi en kvinna, Anne-Elise Winberg, som ordförande, men vi har ju haft flera kvinnliga vice ordföranden. Till vice ordförande valdes Sven Olofgörs. Årsmötet tog inte slut utan fick ajourneras till den 18 maj för att kunna välja övriga styrelseledamöter och fastställa budgeten, vilket också gjordes.

Lagom till årsmötet i april blev det klart med en entreprenör för Lövudden, och hon heter Monica Lindkvist, med lång erfarenhet inom Konferens- och Hotellbranschen.

I maj fick vi besök av den flöjtspelande kanadensiske indianen "Sky Walkin Stick" som gav en uppskattad konsert, i Lövuddens kapell, i folkmusik stil. Den enda i Sverige och endast fem till i Europa.

Under sommaren flyttades vårt kansli från hotellbyggnaden till den gula byggnaden "Almen" i närheten av kursgården.

Även denna sommar har deltagarantalet i sommaraktiviteten "Sommarkul på Lövudden" ökat över förväntan, och det är ju positivt. Den tristaste händelsen i år var när någon klåfingrig person tände på den så kallade "Sjösportgården" på Lövudden, så att den brann ner till grunden.

Krisen för föreningen och dess ekonomi är inte över ännu, och vi har varit tvungna att säga upp personal, men vi ser ett klart och tydligt ljus i änden av den mörka tunneln. De mörka åsk- och stormmolnen är bort och har bytts mot de ljusare regnmolnen. Ni får ursäkta mig att tonen i denna utblick är lite pessimistisk. Men när KFUK-KFUM-föreningens överlevnad under större delen av året ställts på sin spets blir det lätt så. Jag kan försäkra ER att jag i alla fall är optimistisk om att föreningen kommer överleva och växa sig stark igen för det finns tecken som tyder på det.

Med Glada KFUK-KFUM-hälsningar från
Larsowe Roman

Årskurs 1946 firar 50-årsjubileum år 2000.

Den 3 juli år 2000 är det 50 år sedan vår årskull erhöll examensbevis av rektor Ove Ahlgren och Harry Dahl Flygförvaltningen vid en ceremoni på Lövudden. Vi var 6 instrumentmakare och 7 motormontörer och 7 flygplanmontörer. Äntligen var 20 flygintresserade pojkar färdigutbildade!

Vi hade under våren inkallats för mönstring till värnpliktstjänstgöring och erhållit placering på olika flygflottiljer. Fyra hade antagits för flygutbildning vid Ljungbyhed. Den civila yrkesplaceringen på flygflottiljer och Centrala Verkstäder var även beslutad. Kommande åren hade vi mindre kontakt med varandra, flera bildade familj, fick barn, vidareutbildade sig inom olika yrken eller studerade vid läroanstalter. Det förekom självklart viss sporadisk kontakt mellan några av oss 46-or och andra FFV-kamrater.

Flera år senare när vi lämnat yrkeslivet och hade mera tid, närmare bestämt år 1995, träffades 4 av oss i Västerås för en sk klasträff. Efter det har vi ordnat klasträffar eller andra sammankomster och flera har deltagit i FFVs Kamratförenings årsmöten 1996 och 1998 samt skrivit artiklar till Propellerbladet. Tyvärr är vi nu bara 14 kvar i livet men vi har försökt att samlas. Av olika anledningar har 5 kamrater ej deltagit. Vi som haft förmånen att träffas har upplevt en nästan otrolig samhörighetskänsla och upptäckt att vi har trevligt tillsammans, vi känner ju varandra så väl sedan ungdomsåren vid FFV och är bästa kamrater 50 år efter examen.

Vi har bla träffats i Västerås 1995, i Västerås/Linköping 1996, i Västerås 1998. Dessutom har vi företagit en båtresa Stockholm-Helsingfors 1997 och samma år arrangerat en "Galakväll" med dans i Eskilstuna. Vi har övernattat på bra hotell, berättat historier, ätit god mat, dansat, granskat gamla flygplan vid Flygvapenmuseet i Malmslätt, vandrat i Gamla Linköping. Vi har besökt gamla elevhemmet i

Johannisberg tre gånger varvid vi noga utrett hur lokalerna användes tidigare, logementen där vi låg i under- resp överslaf, dagrummet med pingisbordet, Valles lägenhet, matsalen, köket, källaren där några lär ha skalat potatis som straff för olydnad samt ett rum där vi aldrig varit förr, nämligen läsrummet för läxläsning. Vi har vandrat i trappan från entrén upp till dagrummet, samma stenar som 1946! Vi har rört oss i omgivningarna, besökt Johannisbergs flygfält, besett ruinerna efter S:t Gertruds kapell, promenerat utmed Svartån i centrala gamla Västerås, druckit kaffe på Djäkneberget, besökt domkyrkan. Vi har letat upp platsen för verkstadsskolans lokaler vid fd CVV och funnit rester av grundmur med räls för hangarport, vandrat på den smala skogsstigen som ledde upp till "markan" med kafferast och "bruna" (en kaka) och njutit av utsikten över Mälaren från platsen där CVVs sjöhangar slipen och piren tidigare legat. Några av oss har åkt båt till Elbas restaurang en ljuvlig vårkväll och dansat. Det mest spektakulära vi gjort var när vi 1998 lyckades leta rätt på dansskolans lokal "Villa Utsikten" där dansläraren "Loffe" våren 1947 utbildade oss till "Fred Astaires" efterträdare.

Vi har haft ett trevligt utbyte av varandras sällskap, vi ringer ibland telefonsamtal, träffas då och då när någon har vägarna förbi. Nu planerar vi att fira klassens 50-årsjubileum och önskar att alla våra klasskamrater har tillfälle att närvara i Västerås och/eller på någon annan lämplig plats våren år 2000.

Lämna gärna synpunkter och förslag till någon av oss:

Åke Andersson, tel. 0586-39263
Bengt-Olov Jonsson, tel. 008-823037
Hans Ljungberg, tel. 013-151015
Ebbe Sjögren, tel. 0920-15854

Det är angeläget att framhålla FFVs kamratförenings betydelse och det arbete som flera kamrater utför och utfört under alla år. Vi som deltagit i FFVs kamratförenings årsmöten i Linköping och Västerås 1996 och 1998 (även under tidigare år) har upplevt dessa möten mycket positivt, just att få träffa och prata med såväl egna klasskamrater som övriga FFV:are. Det är väl fantastiskt att kamratföreningen under alla år lyckats hålla ordning på alla medlemmar, tillsätta styrelse, arrangera årsmöten och inte minst att trycka och distribuera Propellerbladet!

År 1998 hade styrelsen arrangerat en mycket fin fotoutställning kompletterad med dagböcker och annat historiskt material i gamla Johannisbergs elevhem. Alla besökare kunde här läsa historiska dagboksanteckningar, studera gamla foton och vandra omkring i alla lokalerna. Det var kanske sista gången det var möjligt att besöka Johannisberg eftersom det gamla elevhemmets fortlevnad är oviss. Vi måste alla försöka att medverka till att föreningen fortlever!

4612 Hans Ljungberg

En hälsning från norr

I dagens samhälle är det inte så lätt att komma till tals och vinna gehör för vad som är viktigt att bevara av det "gamla".

Men låt oss FFV:are visa att det vi varit med om i vår ungdom är värt att komma ihåg.

Låt oss fortsätta att träffas under nästa århundrade för att minnas och glädja varandra.

Väl mött på Kamratträffen i Västerås den 27-28 maj år 2000!

Gunnar Wikström 4219

49:ornas 50 år Jubileum (1949 – 1999)

Vid kamratträffen 1992 hade några utav oss jobbat hårt för att få ihop så många som möjligt utav våran klass. Det var ju 50 år sedan skolan började. Som alla som var med (c:a 15 st) säkert kommer ihåg så hade vi mycket trevligt, först vid hotell Astoria och sedan på restaurang Elba. Resultatet utav vår klassträff då, blev att vi enades om att försöka få med alla till en jubileumsklassträff 1999, då det skulle var jämt 50 år sedan vi började på skolan.

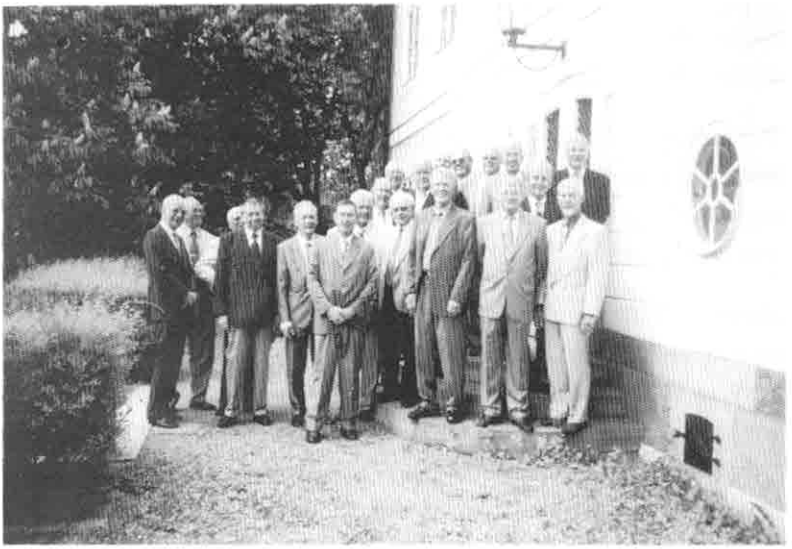
Vid kamratträffen 1994 var vår klass åter den största klassen. Vi var ett femtontal som ställde upp med eller utan resp. Som vanligt hade vi mycket trevligt och vi enades åter om att försöka träffas så mangrant som möjligt 1999.

Hösten 1995 fick vi alla 49:r ett brev från 4907 Bernt Eriksson där han föreslog en klassträff i Västerås sommaren –96. Bernt tyckte då att 1999 var allt för avlägset, kanske skulle det vara för sent för några av oss. Det bästa var att försöka träffas igen så fort som möjligt medan vi hade ben och tanke i behåll. Att den Klassträffen blev en Topp det vet vi alla och den som vill friska upp minnet om hur kul vi hade det kan plocka fram Pb från –96 och läsa "En klassträff att minnas". Och att vi skulle träffas igen 1999 var alla 23 ense om.

Vid det här laget hade Bernt Eriksson med fru Ulla flyttat till Bryssel. Bernt som varit den stora drivkraften vid tidigare klassträffar hade nu via sin förlängda arm i Västerås Göran "Ludde" Lundström tagit fram en inbjudan till en klassträff på Johannisbergs Herrgård som vi fick i vår brevlåda på vårkanten –99. Bernt och Ludde hade lyckats att få låna Johannisberg av Västerås stad, där vi femtio år tidigare som fjuniga tonårsgrabbar från landets alla hörn klivit över stentröskeln och välkomnats av Elvira och Molle. Vilka miner, vilken hemlängtan.

Hur som helst, vi träffades lördagen den 5 juni med respektive på eftermiddagen utanför vårt första elevhem för ett allmänt hälsande och

för snack. Programmet var enkelt, allt gick ut på att prata om gamla minnen och att träffas och äta en god bit mat. Vi var 20 stycken grånade äldre gentlemän som ställde upp för fotografering på Johannisbergs stentrappa denna ljumma junikväll innan de gamla luckorna skulle inspekteras.

Därefter var det samling i det stora samlingsrummet på andra våningen för en välkomstdrink och lite tilltugg. Efter en stund började ett välbekant sorl lägra sig över rummet. Nu hade minnessnacket kommit igång och mer eller mindre roliga händelser från elevhem skolan och stadens nöjesliv ventilerades. Och plötsligt uppenbarade sig en hemlig gäst för dagen utklädd till hustomte som bl a utan att namnge någon berättade om div hyss och händelser som förekommit på F1 radarverkstad men några av 49:orna inblandade. Efter diverse gissningar av framförallt F1-grabbarna visade sig gästen vara Sölve Sönnerstam då radartekniker och lite av fadder för bl a Bernt, Leif och Co.

Så småningom anlände maten som beställts från ett Cateringföretag i Västerås. Borden stod redan dukade på resp lucka, vilket innebar att jag, Sune, Folke, Lasse och Clarense med resp förtärde en mycket god festmåltid på lucka nr 6. Till maten serverades ett gott vin eller den "Lille" om någon föredrog det. Som vanligt så stod Bernt frikostigt för allt från lättöl till champagne.

Efter fortsatt gemytlig samvaro på luckorna blandat med fotoblixtar var det dags för kaffe med avec och fortsatt snack i samlingsrummet. Fram på småtimmarna efter tacktal till Bernt och Ulla för deras engagemang och stora generositet började trötttheten sätta sina spår och en del av oss åkte till Hotell Lövudden för fortsatt insupande av atmosfären där, en del åkte till stadens hotell och en del åkte hem.

På söndagen var det återsamling på Johannisberg för en gemensam frukost bestående av Janssons frestelse som egentligen var tänkt som en vickning lite tidigare på morgonen men som av olika anledningar inte orkats med.

Under frukosten diskuterades nästa klassträff som kanske kan bli lite annorlunda, några av oss jobbar nog lite med olika planer har jag förstått.

Efter många kramar, "Kul att träffas" och "Vi måste träffas igen" åkte alla hemåt nöjda, glada och åter många minnen rikare.

Vid pennan 4929 Kalle Gardh som även önskar alla en God jul och ett Gott Nytt År.

Till jobbet i ett bombplan

Följande artikel är saxad ur VLT där den var införd den 20/6 1997.

Artikeln återges med benäget tillstånd av Redaktör Tage Berggren.

Hans entré i Västerås var ytterst ståndsmässig, den gjordes i en B17. Med bombplanet landade vår flyghjälte den 4 mars på isen vid Viksäng varefter han gick upp till CVV och presenterade sig som flygverkstadens nya kontrollflygare.

Gösta Hedén blev en av Sveriges mest kända flygarprofiler. Han flög 12 000 timmar i ett 80-tal flygplanstyper.

Gösta Hedéns pompösa ankomst till Västerås störde styresmannen på CVV påtagligt. Han menade att en enkel furir borde ha infunnit sig landsvägen och därför titulerade han i fortsättningen Hedén för furiren. Trots att denne nu var civilanställd.

Jobbet som kontrollflygare hade Gösta Hedén fått av Herbert von Schinkel från Tidö som då var chef för Försökscentralen i Linköping där Hedén i en period tjänstgjort som arbetande förman. Med den märkliga titeln hade han utfört praktiska tester av bombsikten för flygvapnets störtbombplan.

Gösta Hedén, född i Husqvarna 1915 och uppvuxen i Stockholm, blev så småningom en av Sveriges mer kända flygarprofiler. 1940 utbildades han vid Flygvapnets reservflygskola och under kriget tjänstgjorde han som störtbombflygare på den nyuppsatta flottiljen F 6 i Karlsborg.

Gösta Hedén har beskrivits som en ovanligt flygglad person. I nu nedlagda F 6:s arkiv finns åtminstone en handling som bekräftar det påståendet. Under en navigationsflygning den 24 juli 1941 sägs Hedén ha

avvikit i både höjd och sidled från den beordrade banan och utfört låg-flygning över Huskvarna.

Utan krusiduller erkände Gösta Hedén att han med sin B 4 varit nere på 50 meters höjd över stadsbebyggelsen, för att hälsa på släkten !

Dubbeldäckare och Viggen

Eftersom Hedéns karriär låg inom flygets mest expansiva period fick han flyga allt från gamla, långsamma dubbeldäckare till flygplan 37 Viggen.

Gösta Hedéns liv som reapilot inleddes i januari 1953 då han under ett par hektiska veckor flög in sig på både J 28 Vampire och J 29 Flygande tunnan.

Vid den tiden inleddes leveranserna av F 1:s första jetplan, J 33 Venom. Gösta Hedén har sedermera i Svensk flyghistorisk tidskrift berättat om hur piloter och tekniker från CVV och F 1 tillsammans löste många problem med bland annat flygplanets hög- och lågfartsegenskaper.

Gösta Hedén blev så småningom en auktoritet när det gällde att utvärdera utländska flygplan och helikoptrar inför köp till det svenska försvaret. När CVV avvecklades 1969 flyttade Hedén till Försökscentralen i Malmslätt där han fortsatte som kontrollflygare fram till sin pension 1975.

Hedén blev som pensionär en ivrig ballongfarare i Gränna som ju är ett svenskt ballongcentrum. Det blev faktiskt vid en ballongfärd som Gösta Hedén ådrog sig sin första kroppsskada som flygare, han fick en muskelbristning i ena benet vid en tuff landning. Då hade han bakom sig 12 000 timmar som kontroll- och provflygare !

Gösta Hedén avled i juli 1993, 78 år gammal.

Landade Lansen på Johannisberg

VLT-reporterns första minne av Hedén daterar sig till februari 1959 då han blev den förste att landa med ett jetplan på Johannisbergsfältet i Västerås. Prototyp nummer 1 till Saab:s Lansenplan, med kung Gustaf Adolfs namnteckning på nosen, hade gjort sitt och blev studieobjekt vid Flygförvaltningens verkstadsskola på Johannisberg.

Gösta Hedén hade planerat sin landning i allt, den knappt kilometerlånga gräsbanan som börjar vid Fullerövägen var snöröjd bara till hälften. Hedén satte den nästan tio ton tunga kärran på den röjda delen och helt enligt ritningarna bromsade sedan den oröjda snön upp planet, med god säkerhetsmarginal.

Lansen landar på Johannisbergsfältet

Vid ett par tillfällen flög jag helikopter på reportage med Gösta Hedén, vi landade bland annat i skeppssättningen vid Anundshög.

Göstas enorma flyglädje gjorde att han inte ville ta semester utan en spak i näven. Redan när han kom till Västerås hade han etablerat ett samarbete med greven Diedric Cronstedt på Fullerö som då startat AB Arosflyg. När den firman etablerade sig i Lappland blev Gösta Hedén fjällflygare under sina semesterveckor. Han hade en enorm erfarenhet av sjöflyg, på CVV kontrollflög han de sjöflygplan som Flygvapnet fortfarande använde.

Flög fotbollsblåsa till samepojke

1965 fick jag flyga med som hjälplastare och reporter i en gammal Norseman som Hedén flög, med Porjus som bas. Vi flög fiskare och fisk, renskötare och renstängselmaterial, turister, matkartonger - och en fotbollsblåsa ! Den beställningen kom från en samepojke i Vaisaluokta som sparkat sönder sin boll.

Fyrtioårsjubilerande FFV:are

I somras var det precis fyrtio år sedan som 55:orna fick sina avgångsbetyg från FFV. Därför träffades 14 av de 26 återigen i Västerås under veckoslutet 12-13 juni för att uppleva gamla minnen från skoltiden.

Vi samlades vid lunchtid på lördagen på ett hotell i Västerås, varefter vi åkte ut till Hässlö för ett besök på Hässlögymnasiet, som på sätt och vis kan sägas ha ärvt FFVs roll. Skolans rektor, Göran Lundin, gav en intressant beskrivning av verksamheten som följdes av rundvandring i de moderna lokalerna. Det var onekligen tankeväckande att jämföra vår gamla skola med motsvarande verksamhet där ute. En fantastisk utveckling har verkligen skett genom åren, både vad gäller utbildningsmetodik och teknik. Det planerade entimmesbesöket blev faktiskt två timmar långt!

Åter till hotellet, där 5511 Lars-Ove "Lången" Johansson visade ett bildspel av gamla bilder och tidningsurklipp från den gamla, goda tiden. Eftersom varje bild skulle kommenteras av auditoriet vilket ofta ledde till sidohistorier, tog det två och en halv timme att visa ett fyrtiotal bilder!

På kvällen var det fortsatt samvaro vid middagsbordet i den nya restaurang som har öppnat på Djäkneberget. Stämningen var hög. Egentligen är det fantastiskt att man kan träffas efter fyrtio år och känna det som vore det igår. Alla var sig lika, även om åren gett lite tillskott till kroppshyddan och lite underskott till hårväxten!

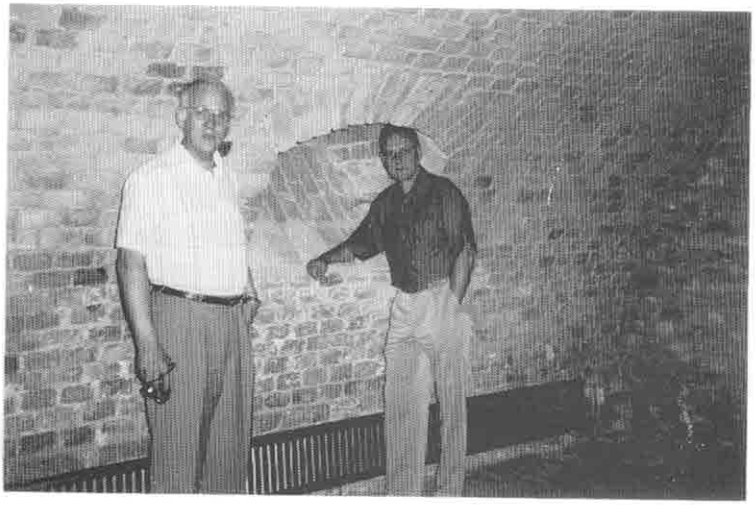
Söndagsmorgonen inleddes med korum i Lövuddens friluftskyrka som hölls av 4220 Arne Yngvesson. I det underbara vädret återkom samma stämning som vi var vana vid från söndagsmorgnarna i mitten av femtiotalet. I sitt tal berörde Arne särskilt betydelsen av de värden som KFUM stod och står för, och som har haft mycket stor och positiv inverkan på vårt fortsatta liv och våra gärningar.

Besöken på de gamla elevhemmen väckte många tankar till liv. Visserligen är elevhemmet på Lövudden numera hotell, men de gamla luckorna finns kvar i sin ursprungliga form. Det enda som hänt är att man gjort en avbalkning med dusch och toalett i det ena hörnet. För övrigt känner man igen sig utan problem. Johannisbergs herrgård ägs numera av Västerås Stad, liksom skolan, men tack vare välvillig inställning fick vi titta in och försöka hitta våra gamla luckor. Och förstås också potatiskällaren där flera av oss tillbringat någon lördagseftermiddag som belöning för nattliga eskapader! Eftersom det

skett viss ombyggnad var det inte så lätt alla gånger. Men utan tvivel ledde återseendet av de lokaler där man levde två år av sin ungdom till många intressanta samtalsämnen.

5524 Roland Rehnbäck

Rapport från Östersund

Torsdagen den 6 maj 1999 hölls den årliga FFVK-träffen i mellannorrland. Närmare bestämt på OPTANDs Flyg och Lotta museum 7 km söder om Östersund.
Träffen besöktes av den trogna skara som alltid brukar komma, (se även foto på hemsidan för FFVK: fttp://home.bip.net/ake.tedesjo/).
För året så kom en celeber gäst från Svealand ! Nämligen 5647 Ingemar Nilsson "Uppsala-Nilsson" som gästade oss och hade föreläsning.

I närmare en timme visade han bilder och berättade om sina bravader inom vapnet, med tonvikt på den period han har haft nere i Österrike. Hans arbete inom flygsimulatorsidan renderade i att han fick starta upp och få igång utbildningen för 35:orna som Österrike köpt inklusive simulator. Ett mycket intressant föredrag som jag gärna rekommenderar inför nästa träff i Västerås!

Museets chef berättade sedan om senaste nytt från själva museet, fika intogs samt fotografering gjordes och sist men inte minst så kollade vi in prylarna som finns i det utökade museet.

Vi bestämde också att nästa träff, år 2000, kommer att hållas hos 5709 Ture Andersson och 6017 Ulf Hansson vid flygsimulatorn på F4, som är deras dagliga arbetsplats. Till träffen kommer kallelse, preliminärt datum 4 maj. Där kommer vi att få provflyga JA37 i mach 1 på lägsta höjd runt Åtvidaberg. Det är bara att sitta och åka med. Jag har nämligen varit där och tjyvåkt en kväll när Ture jobbade!
Fortfarande begriper jag inte varför man programmerat in Åtvidaberg, när man hade kunnat lågsniffa i Åredalen och snurrat runt Åreskutan. Den miljön känner många svenskar bättre än sin hemmaomgivning. Åtvidaberg !!??

Slutligen vill jag göra en kallelse till alla 57:or ute i landet.
Vi träffas i Västerås, oberoende om vi har något att fira eller ej.

Kontaktpersoner som vanligt. Undertecknad 5732 Mikro (Östersund), 5746 Svarten (Arboga), 5716 Pajen (Linköping), 5739 Gåsen (Ängelholm) och 5750 Luggen (Stockholm). 5713 PO Björkman har anmält sitt intresse att hjälpa till och han bor i Västerås. Han är så att säga på hemmaplan och kan fixa till vad vi nu önskar hitta på .

Hälsningar från 5732 Kjell Landgren

5732 Kjell Landgren 5657 Rolf Olsson 5647 Ingemar Nilsson

Snålheten bedrar visheten

Den som inte ser sig om, får se upp, har någon sagt. I detta finns ett budskap som måste utvecklas.

Att se sig om kan innebära att se bakåt, men det rör sig då inte om den ängsliga bakåtblick en flyende kastar, utan fast mer att ta referenser för att kunna mäta utveckling och framgångar.

Du har säkert någon gång gått uppför ett fjäll eller klättrat i någonting. När Du strävar upp har Du blicken riktad uppåt, ibland utsättande etappmål; där vid stora stenen skall jag rasta. Väl framme vid rastplatsen slår jag vad om att Du tittar neråt, dels för utsikten men också för att se hur långt Du kommit. Utan denna referens kan man inte mäta framgången.

Detta är en av anledningarna till att vi sparar gamla saker och ting på museum; för att få referenser och mäta framgång. Detta referenssträvande kan t.o.m. gå så långt att vi nytillverkar gamla saker för att "bevara" dem. B 18 på Flygvapenmuseet är ett sådant exempel. Man plockade under stort besvär och stora kostnader upp ett havererat flygplan ur Härnösands hamn 1979 för att ha ett utgångsmaterial för ett utställningsexemplar av B 18 . Tänk om man istället varit förutseende och sparat någon individ vid skrotningen!

Nu invänder någon att vi minsann är klokare numera och sparar materiel till eftervärlden vid skrotning. Rätt - men för marktelemateriel tyvärr många gånger endast till magasinsförvaring! Nåväl detta är bättre än ingenting alls.

I arbetet att bevara saker och ting får vi allt stöd i världen vi vill av intresserat folk. Man uppmuntrar oss med uppskattande tillrop men tyvärr går det inte att leva på ord allenast - det måste till hårdvaluta; pengar. Då tar det stopp, det finns inte en krona över för att i tid bevara materiel på ett visningsbart sätt. Vi sparar åt eftervärlden på hög och

hoppas på bättre tider. De kommer aldrig, tro mig, för när eventuella ekonomiska tillgångar finns har de som känner till materielen och som kan beskriva användning m.m. försvunnit och dem fiskar man inte upp ur sina gravar och restaurerar.

På F21 har vi en tid haft möjlighet att både dokumentera och förvaringsutställa marktelemateriel som finns samlad av Försvarets Historiska Telesamlingar (FHT) och som till en del redan finns här uppe. Resterande materiel lagras av Flygvapenmuseet i ett gammalt tegelbruk i avvaktan på bättre tider. Med förvaringsutställa menar vi att placera materielen i en befintlig byggnad, dokumentera med foto och text precis som om de vore på ett permanent museum. Det finns då också möjlighet att få se utställningen, även för utomstående. Vinsten med detta är att då lämpligare lokaler ur geografisk eller annan synpunkt dyker upp så kan hela utställningen flyttas dit. Då har vi allt klart, utfört i en tid då det ännu fanns personal som hade kunskap både om teknik och användning. Kostnad för detta är c:a 150 000:- per år för drift och underhåll (hyra) och detta finns inte att uppbringa inom försvarets ram. Jag har t.o.m. skrivit till CFV, Generalen Kent Harrskog, i frågan men han har inte ens behagat att svara, intresset är tydligen mycket lågt för denna typ av materiel.

Vad göra? Har någon läsare något bra förslag?

Vi har även en del materiel från FFV som förtjänar att ställas ut på någon lämplig plats. FFVK har, vad jag vet, foton och dokumentation från skolans verksamhet. Rolf Hjärter, känd från FMV av de flesta FFVare (i varje fall av "tamparna") ringde mig för ett tag sedan och undrade om jag kunde befria hans garage från en del materiel som han räddat från skolan. Det är ramar för praktiska övningar i radiolära samt rördata mm uppklistrade på masonit, och självklart kunde jag det.

Hur skall vi kunna göra dessa tillgängliga för intresserade ?

Rolf har dessutom samlat på sig ett stort antal teletekniska mätinstrument. Det är från mycket gamla till de som vi kasserar i dag. Denna skatt har även förvisats till förrådsförvaring i tegelbruket. Dessa instrument skulle passa bra in i ett marktelemuseum men även i ett speciellt instrumentmuseum i exempelvis Arboga. Finns lämplig lokal och så dessa evinnerliga pengar?

Viljan att bevara gammal materiel är tyvärr åldersbetingad (läs mognad) och får ingen plats i dagens hetsjakt. Det rör sig ofta om "en spotta i havet" ur ekonomisk synpunkt, medan värdet för exempelvis utbildning av anställda och värnpliktiga är betydligt högre. Trots detta, och att förbandsmuseerna är en del av den ordinarie verksamheten, behandlas de styvmoderligt - det är som att gå på systembolaget, lite genant för en del att framhålla denna verksamhet.

Vi är fortfarande bra på att prata men inte på att fullfölja snacket i handling, låt oss ändra på detta nu.

Hoppas dessa rader kan väcka någon till agerande och komma med konkreta förslag till finansiering och lokalisering av marktelemuseum, FFV-museum och instrumentmuseum, var för sig eller i kombination.

5205 K-G "Egon" Andersson, Luleå

Seniorträff i Trollhättan

Vi som hade möjlighet att vara med om seniorträffen i Trollhättan upplevde intensivt att FFV-tiden lever vidare och utvecklas med åren till en minnenas tid, som gör oss FFV:are "odödliga" så länge vi lever.

Nu ska inte nästa inbjudare till "gammeldager" tycka och tänka att där jag bor har vi inte något att visa upp, som kan jämföras med vad Trollhättan har att erbjuda. Det är ju i första hand för att träffas och minnas, som vi kommer samman.

Att Bertil och hans hustru Kerstin hade åstadkommit utomordentliga dagar i Trollhättan, får inte avskräcka oss andra.

Eivor och jag kan tänka oss att göra ett försök att ordna en seniorträff i Arvidsjaur. Så då förstår Ni att alla kan ställa upp oavsett var man bor. Det skà bli intressant att se var vi träffas nästa gång.

Vi började dag 1 med ett besök vid Volvo Aero Corporation, där vi blev upprogrammerade på nu förekommande flygmotorer, och hur man numera bygger dessa "dynamitpaket". Efter denna mycket imponerande genomgång, bjöd företaget på lunch.

Vi fortsatte sedan till SAAB:s bilmuseum, där vi bl a fick "träffa" den bilmodell, som många av oss rattade i vår ungdom. Mycket intressant.

Vi forsatte sedan till slussarna. Där togs bl a detta foto av från vänster Erik Färnlöf 4203, Gunnar Wikström 4219, Bertil Nyström 4215, Arne Yngvesson 4220, Karl-Erik Johansson 4208, Sven Sandberg 4111 och Stig Madberg 4211. Tyvärr saknas på bilden Sven "Nalen" Johansson 4107. Krångel med bilen förorsakade detta. Med på bilden finns inte heller de fruar, som med liv och lust deltog i träffen, nämligen Bertil Nyströms Kerstin, Karl-Erik Johanssons Britt-Marie, Stig Madbergs Brita och undertecknads Eivor.

På kvällen den första dagen träffades vi på en välvald restaurang där vi åt en god måltid och pratade och pratade ... Kvällen avslutades hemma hos Kerstin och Bertil – en samvaro, som föder mersmak.

Under dag 2, blev vi mycket väl mottagna på F 7, där vi fick oss till livs allt som är värt att veta om JAS-Gripen. Roligt att se och höra att våra efterträdare i FV sköter sig bra.

Efter detta fullödiga program åkte vi hem och vilade upp oss och är nu beredda att deltaga i nästa seniorträff, var den än blir.

Tack Kerstin och Bertil för en upplevelserik och minnesvärd träff i Trollhättan.

Gunnar Wikström 4219
EU

Utdrag ur David Molins dagboksanteckningar från åren 1952 till 1954

Augusti 1952.

Undertecknad åtnjöt semester den 4 – 31 juli. Den 1-2 aug förbereddes elevernas ankomst. Redan den 1 augusti kom den förste, en "tvåa". Han fick gratisskjuts av Karl Gard i dennes nyinköpta 500-kronors Chevrolet, årgång mycket gammal.

Några fotbollsmatcher har spelats emot andra lag, men vi har f. n. Dåligt med "stjärnor". Efter sista nederlaget, 12-0 mot Kannike-Lundby I. F. har det ej varit mycket med intresset för läderkulssporten. Och dock har fotbollsspelarna efter varje match fått dränka sorgerna i en kopp kaffe på Lövudden.

Vid de tillfällen, då flickgrupper gästar Lövudden, råder också en alldeles särskild stämning. Är det därtill ett underbart, trolskt månsken, som de två kvällar då Reftele Lanthushållsskola övernattade på Lövudden, får man inte förvånas över att det svärmas en hel del under

de vackra ekarna vid sjöstranden. Till pojkarnas heder måste framhållas att de lojalt respekterat önskemålen att all sådan samvaro skall äga rum utomhus liksom också att de hyggligt och ordentligt passar tiderna för elevhemmens stängning.

September 1952

"Föräldraträff" Pojkarna själva medverkade i stor utsträckning med musik och sketcher, Werner Larsson ledde allsång, Val. Hoffstedt sjöng solo, rektor Ove Ahlgren spelade fiol och sekr. Erik Tunås avslutade.

Lörd. 27/9 Kollegium på skolan. Ingen hemskickning.

Oktober 1952

Två av städerskorna, Irene Johansson och Laila Holmer, flyttade. Därmed försvann ett irritationsmoment från elevhemmen. Det är svårt

att ha för unga och pojkintresserade flickor bland personalen. En ny städerska, Gulli Everlina Sjöberg tillträdde.

"Potatisupptagning" Kl 10 på f.m. fick pojkarna var sin påse innehållande 1 äpple, 1 apelsin, 1 tuggummi och en kola.

På kvällarna musiceras det som aldrig förr. Ett piano är inflyttat på översta våningen (i läshörnan) och 5104 Bergman övar flitigt. Mest blir det boggie-woggie. Ibland kommer 5124 Persson med fiolen, 5120 Wiklund med klarinetten och 5117 Jönsson med gitarren och då hörs det att huset är bebott.

Under fredagskvällens lopp hade eleverna besök av tre flickor från sta´n. De åhörde musiken i bordtennis rummet och gingo snällt kl 21.30. Det måste vara en egendomlig belägenhet för en flicka att känna sig så 200%igt uppskattad av pojkarna och så iskallt ovälkommen av föreståndaren....

Tisdag. Strumpstoppningskväll på Joh:berg.

Fredag. På natten mellan torsdag och fredag hade 5217 Len Nilsson, 5218 Stig Olsson, 5219 Gösta Persson, 5226 Bo Walfridsson och 5227 Per-Åke Styrlander, Samtliga boende i logementen högst upp på Johannisberg, etablerat överfall i bästa gangsterstil på mellanvåningens logement 2 och 3. Där var full batalj när fröken Elvira Jansson vid ½ 12-tiden körde bråkmakarna i säng. Det blev 3 timmars lövkrattning för samtliga syndare och dessutom en timme i potatiskällaren för anstiftarna, ovan uppräknade.

"Båtuppdragning" De flesta fingo sedan ledigt resten av dagen (på grund av ett stort antal olycksfria dagar), men ett 10-tal som kommit försent till frukostmål, fingo ta upp ett antal lådor potatis på Johannisberg.

"Måndag, potatisupptagning i dåligt väder" På eftermiddagen tog "ettan" itu med att ta upp potatis. Det gick. Styrlander avslutade kaffepausen med att äta upp tre präktiga daggmaskar!

Tisdag, potatisupptagning" Till kaffet fick varje pojke ett tuggummi och en lill-japp.

Den fria portnyckeln" har skötts ganska bra under månaden. Endast ett fall av egentligt missbruk har noterats i det att 5126 Per Svedberg kom hem vid 3-tiden en natt.

November 1952

Pojkarnas gymnastiklektioner på FCS övertogs av gymnastiklärare Bergenheim.

5123 Runo Jonsson föreslog att en studiecirkel omkring ämnet "hur man uppträder korrekt" skulle startas. Pojkarna har diskuterat denna fråga tidigare och det tycks finnas ett visst intresse för saken. Beslöts att försöka få i gång en sådan studiegrupp. 5121 Malmkvist påtalade

att på vägen mellan Johberg - Lövudden sticker upp en liten spetsig stubbe i vägbanan. Då det befanns att förslagsställaren var med bland dem, som hade att utföra en viss arbetsprestation lördag em för att sona en försovning beslöts under allmänt jubel att anförtro uppdraget åt honom.

"månadsmöte" Där skulle en elevrådsrepresentant utses och från skolans ledning hade i förväg nominerats 3 elever, som pojkarna skulle få välja ibland: 5203 Bertilsson, 5209 Hertze och 5215 Karlsson. Mötet valde 5222 Sandberg. Det torde vara ovisst om en sådan åtgärd kan godkännas.

Omedelbart efter kaffet hade studiecirkeln i umgängeskont sin första samling. Det är tvåorna som begärt en sådan instruktionskurs, och de föreföll mycket intresserade.

December 1952

Söndag den 7/12. Middagen åts av tvåorna för sig. Instruktion i bordsskick!!!!

18/12 Ingen gymnastik. Rassia på elevhemmen. Lärarna undersökte skåp och övriga utrymmen och plockade med sig verktyg och en del attiraljer, lånade från skolan och ej återlämnade. Pojkarna var själva med vid inventeringen och fick visa upp sin byrålåda respektive skåp.

Januari 1953

Lördag 10/1. Vid kaffet kl 21 för hemmavarande deltog över 20 elever och två flickor. 5109 Per Ola Hellgren hade nämligen legat sjuk under dagen och kunde således ej fara till sta´n och kasta sig i nöjenas virvel på kvällen. Då kom hans flicka, Yvonne Falk, istället till honom. Som hon rimligtvis inte kunde komma ensam hade hon en kamrat i sällskap.

Klippen utvalda av 5746 Rolf Olsson

Tankar vid återblick

När jag sitter och tittar i den lilla skrift som har titeln "Medlemsförteckning Flygförvaltningens Verkstadsskola Kamratförening FFVK. Kända adresser och telefonnummer 1997"

väcks många minnen till liv när kända namn passerar. Det är något av en nostalgitripp att bläddra i förteckningen. Inför adressuppgiften "okänd" känner jag en vilja att försöka hjälpa till att komplettera, vilket jag troligen inte är ensam om och detta hjälper kanske till att få förteckningen komplettare. Tyvärr är en del av de gamla eleverna avlidna men det tycker jag även är en viktig uppgift för att undvika obehagliga besked vid eventuella försök att ta kontakt. I vår klass, 1952, saknas en del "nummer" som beror på att alla inte gick ut skolan av olika skäl. Men 5208, Sune Gustavsson, gjorde det definitivt. Att han senare sökte utbildning till fältflygare vilket han genomförde är en annan och tyvärr tragisk historia.

Sune omkom efter en kollision mellan två J 29: or 1963-04-18. Sammanstötningen skedde under luftstrid och båda flygplanen bröts sönder i luften och slog i marken i närheten av Halvarbo, 12 km söder om Linköping. Gustavsson, som tillhörde F4, uppges ha omkommit genom att fallskärmen ej helt utvecklades medan den andre föraren, fältflygare Jan Björkman F3, klarade fallskärmshoppet.

Min önskan är att Sune Gustavsson införs i förteckningen som 5208 och anges avliden 1963-04-18 i flyghaveri.

Nästa fundering rör titeln. Det är ju egentligen inte medlemsförteckning för FFVK utan en förteckning av elever som tagit examen vid FFV som finns upptagna - eller hur ?. Tyvärr har jag inte stadgarna tillgängliga varför jag kan ha fel men med den drucknes envishet hävdar jag att en titel liknande " Flygförvaltningens Verkstadsskola Kamratförening FFVK Elevförteckning. Kända adresser och telefonnummer 199X" kan vara bättre.

5205 K-G "Egon" Andersson, Luleå

Som ni ser har vi tagit intryck av Egons påpekande och döpt om adressbilagan till "Namnförteckning".
Styrelsen

Jubileum på Malmslätt

Instrumentverksamheten på Malmen (läs Flygkompaniets Tygverkstäder, CFM/CVM, FFV, Celsius) firar 80-årsjubileum i år. I samband med min pensionering från ett femtioårigt förflutet inom instrumentens värld fann jag efter påtryckning anledning att skriva instrumentverksamheten på Malmens 80-åriga historia. Jag jobbade faktiskt på CVM redan 1949, innan jag började på skolan.

När jag skulle börja skriva trodde jag inte att det fanns så mycket av egna och andras minnen att det var meningsfullt att skriva något. När jag väl kom igång var det mer frågan om begränsning.

Den 14 november 1919 anställdes tyske medborgaren Frans Ferdinand Kilger för att i första hand bygga upp en verkstad för spaningskameror och sedermera instrumentmateriel. Frans Ferdinands liv och leverne är bara det värt en story.
Att jag som helt ung hade förmånen att under en kortare tid komma i kontakt med honom gjorde inte ämnet mindre intressant. Det som hände på CVM under det kalla krigets mest kylslagna dagar, är sådant som jag nu kan berätta om när det materialet är "avhemligat".

Utöver det här axplocket av innehållet i boken, som är på ca 250 sidor, är den unik i det avseendet att den är kryddad med ett hundrafemtiotal intressanta och tidigare inte publicerade bilder.
När jag vid min källforskning konstaterat att befintliga publikationer helt saknat instrumentens och dess människors historia har jag funnit att min berättelse täcker ett historiskt behov.

5019 Lars-Erik "Mandel" Larsson

Boken har titeln "Flyginstrument på Malmen 1919-1999". Är du intresserad av att köpa boken kan du ta kontakt med Lars-Erik på tfn 013-172992.

Flygförvaltningens verkstadsskola – En skola för livet

Det är snart tio år sedan boken om vår skola kom ut. Jag har fått flera förfrågningar från FFVare som undrar; "Vad blev det av vår bok? Den skulle ju bli ett inlägg i skoldebatten!"

Marknadsför vår gamla skola!
Tyvärr missade vi marknadsföringen när boken kom ut. Men än är det inte för sent. (Jag kan åta mig att kontakta någon tidning inför nästa kamratträff om styrelsen så önskar.) Yrkesskolor av olika slag dyker upp här och där. Vår bok och våra erfarenheter borde vara intressanta även om utbildningssamhället är helt annorlunda idag.

Gräv i skolans och minnenas arkiv.
Allt fler av oss "gamla" FFVare blir pensionärer och sitter nu hemma på vår kammare och tänker tillbaka på skoltiden!? Kanske några vill fortsätta och gräva i skolans och minnenas arkiv nu när vi har mera tid till detta.
Fler undersökningar kan vara av intresse som t.ex.

Skulle jag blivit präst istället för flygtekniker?
Själv har jag alltid funderat över nyttan av de tester som vi gick igenom innan vi blev antagna. Jag är av den uppfattningen att många av oss inte var de tekniker (naturvetare) som Flygvapnet sökte utan humanister. Finns det några pedagoger och intresserade bland våra medlemmar som vill utvärdera testerna?

Har våra barn skaffat sig högre utbildningar?
Ett annat intressant område kan vara utbildning. Jag tror att man får skilja på oss som gick på skolan på 40-, 50- respektive 60-talen. Samhället förändrades kolossalt under dessa trettio år. Även om vi förutsätter att samtliga av oss hade minimal skolunderbyggnad när vi började på skolan så var skillnaderna ändå stora. T.ex. vi som gick på 40-talet hade som regel 7-årig folkskola som grund. Skulle det vara intressant att välja ut ett antal elever som gick på 40-, 50- respektive

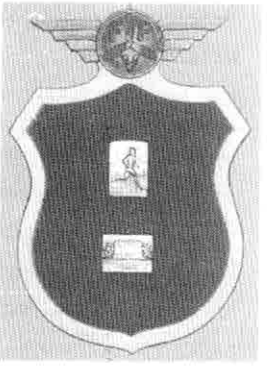
60-talen och undersöka vårt intresse för fortbildning och utbildning? Hur har vi själva fortbildat oss och hur har vi påverkat våra barn när det gäller fortsatt utbildning?

Gräv mera!

Det finns säkert andra frågor som kan vara intressanta. Undersökningarna behöver ju inte vara vetenskapliga. Att gräva bland minnen tillsammans med FFVare i en grupp är ju bara det en stimulans i tillvaron! Idag kan vi också lätt träffas både personligt och på nätet.

Skicka in korta berättelser.

Det är med stor glädje som jag läser Propellerbladet varje gång den kommer vid jultiden. Men jag saknar exempel på upplevda episoder från skoltiden. Därför bidrar jag själv med ett sådant.

Det var en kväll i maj månad. Jag var på väg tillbaka till F2 där jag bodde i ett rum i en kasern. Jag gick fjärde året och skulle sluta skolan om några veckor. Som vanligt brist på pengar. Humöret var väl inte på topp trots att jag varit med om att vinna ett stafettlopp på Stockholms gator tidigare på kvällen. Det var också min tjugoårs dag. Den hade i stort sett gått spårlöst förbi. Men det gjorde den inte! För när jag kom till det trista rummet så låg på sängen, till min förvåning och glädje, en födelsedagspresent, (se bild) från de treor som jag jobbade ihop med på F2. Ett ljust minne som fastnat!

Än en gång tack till 4908 Roland, 4909 Uno, 4917 Bertil, 4913 Sven-Erik. (Allt för tidigt borta. En hälsning till hans familj om de får tidningen).

Hälsningar
Åke Rinneby (4825)

PS. Jag ser fram emot att få träffa samtliga 48-or på nästa kamratträff!
DS.

Föreningsfakta

I år visar vi data på ett annat sätt. Tabellen nedan får tala för sig själv.

Även i år påminner vi de som glömt att betala genom att markera detta på inbetalningskortet. Denna påminnelse ger ett magert resultat. År 1998 var det 228 st som inte betalade medlemsavgiften. De fick påminnelse tillsammans med 1999 års utskick, och då betalade 22 st till. Bättre kan ni.

Data för aktuellt år	99	98	97	96	95	94	93
Tidningen har gått ut till adresser	790	793	800	790	801	812	818
Så här många har betalat m-avgift	537	541	554	507	517	515	523
Efter en påminnelse så här många		563	568	542	542	536	547

Det tillkommer 38 st ständiga medlemmar till ovanstående antal betalande, och det kom in 51 st e-postadresser via inbetalningskorten.

Lägg inte inbetalningskortet åt sidan.

5746 Rolf Olsson

IN MEMORIAM

Sedan föregående Propellerblad har det kommit till styrelsens kännedom att följande avlidit:

4217	Erik Rönnbäck	99.06.24
4505	Ingemar Törnqvist	98.12.01
4610	Lars-Erik Jönsson	99.11.15
6248	Jan-Åke Persson	98.02.26
Ö	Tord Jonsson	98.12.07
Ö	Signe Molin	99.11.25

Frid över deras minne.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid 1	GOD JUL ALLA KAMRATER!	Styrelsen
Sid 2	Förutseende Flygvapen Fostrar Flygmekaniker	Ur "Flygning" nr 14 1942
Sid 8	Prospekt	
Sid 12	FFVKs kamratträff med årsmöte år 2000	
Sid 13	Utblickar från KFUK-KFUM på Lövudden	Larsowe Roman
Sid 15	Årskurs 1946 firar 50-årsjubileum år 2000	4612 Hans Ljungberg
Sid 18	En hälsning från norr	4219 Gunnar Wikström
Sid 19	49:ornas 50 år Jubileum (1949 – 1999)	4929 Kalle Gardh
Sid 23	Till jobbet i ett bombplan	Ur VLT
Sid 27	Fyrtioårsjubilerande FFV:are	5524 Roland Rehnbäck
Sid 30	Rapport från Östersund	5732 Kjell Landgren
Sid 32	Snålheten bedrar visheten	5205 K-G Andersson
Sid 35	Seniorträff i Trollhättan	4219 Gunnar Wikström
Sid 37	Utdrag ur David Molins dagboks- anteckningar från åren 1952 till 1954	
Sid 42	Tankar vid återblick	5205 K-G Andersson
Sid 44	Jubileum på Malmslätt	5019 Lars-Erik Larsson
Sid 45	Flygförvaltningens verkstadsskola – En skola för livet	4825 Åke Rinneby
Sid 47	Föreningsfakta	
Sid 48	IN MEMORIAM	

Hotell Arkad

Välkommen till hotell Arkad.
*Vi har **44 rum** fördelade*
*på **enkelrum,dubbelrum***
*och **lägenheter***

- *Frukostbuffé*
- *Relaxavdelning med bastu,*
- *biljard solarium och dart*

Fri parkering

Östermalmsgatan 25,
722 14 VÄSTERÅS
Tel: 021-12 04 80

ARBOGA OFFSET